

Mittnordisk samverkan

strategisk inriktning för 2015-2017

Antagen av kommittén 2014-12-18

Bakgrund

Det gränsöverskridande samarbetet i Mittnorden konstituerades 1978 som ett samarbetsorgan. Kommittén är kärnan i samarbetet tillika högsta beslutande organ och leds av politiskt förtroendevalda ledamöter utifrån roterande ordförandeskap mellan medlemsländerna. Medlemmarna kommer från lokala och regionala offentliga myndigheter inom Mittnordenkommitténs arbetsområde. Kommittén kan också bevilja partnerskapsstatus åt andra offentliga och privata aktörer inom och angränsande till Mittnordenkommitténs arbetsområde. De deltagande regionerna i Mittnorden strävar efter att samarbeta inom prioriterade områden för att förstärka och utveckla regionernas internationalisering, erfarenhetsutbytet och det gemensamma påverkansarbetet till gagn för det mittnordiska mervärdet.

Det nordiska arvet är gemensamt och utgör basen för en gemensam kulturell samverkan. I en allt snabbare europeisk integration utgör detta en bas för samverkan även på ett europeiskt plan. Den gemensamma historien finns även i en gemensam förvaltningstradition där den lokala nivån är mycket stark. Idag står kommunerna som upprätthållare av den nordiska välfärdsmodellen inför nya utmaningar till en följd av stigande kostnader för välfärden. Utmaningen inom i synnerhet glesbygden kan utformas som en avvägning mellan kvalitet, tillgänglighet och ekonomisk hållbarhet.

Syfte

Mittnordenkommittén är ett organ för gränsregionalt samarbete med avsikt att främja hållbar utveckling och tillväxt i Mittnorden baserad på historisk och kulturell samhörighet och gemensamt regionalt utvecklingsintresse. Jämställdhets- och ungdomsperspektivet ska genomsyra all verksamhet.

Mittnordenkommittén arbetar för att det mittnordiska utvecklingssamarbetet ska vara känt som ett av de mest framgångsrika och tillväxtbefrämjande i Europa utanför storstadsregionerna.

Mål

Mittnordenkommittén har tre huvudsakliga mål med sin verksamhet:

- Mittnordenkommittén ska stärka Mittnorden nationellt och inom Europeiska unionen.
- Mittnordenkommittén ska främja utvecklingen av nätverk
- Mittnordenkommittén ska initiera, delta i och driva utvecklingsprojekt.

Prioriterade arbetsområden

I arbetet med att främja hållbar utveckling och tillväxt i Mittnorden har kommittén fastlagt fem prioriterade tematiska arbetsområden inom vilka Mittnordenkommitténs verksamheter i huvudsak ska bedrivas. Inom arbetsområdena prioriterar Mittnordenkommittén insatser som bidrar till att gränshinder undanröjs, insatser med fokus på ungdomar samt insatser som genererar ett mittnordiskt mervärde.

Övergripande arbetsområden

Nedanstående två arbetsområden utgör grunden och skapar förutsättningar för specifika satsningar och särskilda arbetsområden.

- Öst-västliga förbindelser
- Kultur och nordisk gemenskap

Specifika satsningar och samarbetsområden

- Bioekonomi
- Näringslivsutveckling (inkl upplevelsenäring) och entreprenörskap
- Social hållbarhet

Övergripande samarbetsområden

Öst-västliga förbindelser

Utökade resmöjligheter i öst-västlig riktning kommer att stärka det mittnordiska samarbetet inom exempelvis handel, kultur och samhällsplanering. Utökade möjligheter kommer även att minska onödigt långa transportkedjor samt avlasta redan tungt belastade transportruter i nord-sydlig riktning. Den mittnordiska transportkorridoren blir här en långsiktigt hållbar tvärförbindelse till den av EU-kommissionen prioriterade Bottniska korridoren. Mittnordenkommittén önskar bidra till mer klimatvänliga transportmönster och till utvecklingen av hållbara drivmedel.

Mittnordenkommitténs insatser inom området kommer under perioden 2015-2018 att fokuseras på fortsatt utveckling av den mittnordiska transportkorridoren (tidigare projektet NECL II).

Mittnordenkommittén kommer att intensifiera påverkansarbetet och söka bredare samverkan för att hitta hållbara lösningar.

Kultur och nordisk gemenskap

Den nordiska gemenskapen omfattar förutom en gemensam förvaltningstradition även en kulturell gemenskap. Utmaningen i detta sammanhang är att aktivera nya grupper, och ta vara på den utvecklingskraft som finns i ett mångkulturellt samhälle, exempelvis de kreativa näringarna, och därmed bredda samarbetet inom Mittnorden.

Mittnordenkommittén har för avsikt att fortsatt stödja ett brett kulturutbud inom Mittnorden med fokus på de tematiska kulturdagarna som arrangeras årligen.

Mittnordenkommittén kommer att stimulera långsiktigt tematiskt samarbete mellan kulturinstitutioner i Mittnorden.

Mittnordenkommittén vill synliggöra och stärka de demokratiska värderingar som ligger till grund för den nordiska välfärdsmodellen (OBS även under Social hållbarhet)

Specifika satsningar och samarbetsområden

Bioekonomi

Hållbart nyttjande av naturresurser har varit, och kommer att vara, en viktig bas för ekonomin i Mittnorden. Här finns kunskap om hur biomassa från skog, åkermark och vatten kan nyttjas. Landsbygden spelar en viktig roll eftersom det är på landsbygden råvaruresurserna finns. Även utvecklingen och processandet av råvaruresurserna bör i större utsträckning ske på landsbygden. Med en smart teknologiutveckling kan vi skapa hållbara lösningar för att möta framtidens behov. Forskning och affärsutveckling för ny miljöteknik, förnyelsebar energi och ökad förädlingsgrad av Mittnordens tillgångar behöver därför prioriteras genom att:

- Stimulera tillväxt av gröna jobb i små- och medelstora företag som arbetar med hållbart nyttjande av förnyelsebara råvaror.
- Sprida goda exempel via gemensamma projekt för att stödja entreprenörskap inom bioekonomi.
- Främja teknik och teknologi inom förnyelsebar energi och energieffektivitet.

Näringsutveckling (inkl upplevelsenäringsar) och entreprenörskap

Inom samtliga regioner i Mittnorden finns aktörer som verkar för näringsutveckling och att stärka entreprenörskapet. I de flesta fall är dessa aktörers verksamheter koncentrerade till de större städerna inom respektive region. För Mittnorden har utvecklandet av tjänsteföretag, kreativa näringar och grön ekonomi särskilt stor betydelse.

Mittnordenkommittén vill bidra till ökad koordinering av medlemsregionernas insatser för innovativa och företagsamma miljöer (Smart Specialisation)

Mittnordenkommitténs kommer att prioritera insatser som stimulerar innovativa och företagsamma miljöer på landsbygden (Smart Sparsely Populated Regions - Smarta Glesbygdsregioner).

Mittnordenkommittén kommer att ta initiativ som gynnar samarbete mellan små och medelstora företag i Mittnorden. Mittnordenkommittén vill bidra till att det mittnordiska mervärdet blir en resurs för de kulturella, kreativa och upplevelsenäringsarna.

Social hållbarhet

Social hållbarhet handlar om att på lång sikt bygga ett samhälle som sätter människans behov och välbefinnande i centrum. Målsättningen är att skapa stödjande miljöer där individen kan tillgodogöra sig kunskap, kompetens, utveckling och hälsa.

Mittnordenkommittén vill synliggöra och stärka de demokratiska värderingar som ligger till grund för den nordiska välfärdsmodellen (OBS även under Kultur)

Mittnordenkommittén kommer att prioritera insatser inom folkhälsa, sysselsättning, jämställdhet, ungdomars delaktighet samt de demografiska utmaningarna.